

**Materiał porównawczy  
do projektu ustawy**

**o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego**

**(druk nr 1182 S)**

USTAWA z dnia 6 czerwca 1997 r. – KODEKS POSTĘPOWANIA KARNEGO (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.)

**<Rozdział 32a**

**Zabezpieczenie roszczeń z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy  
pojazdów mechanicznych**

**Art. 296a.**

- § 1. Jeżeli zebrane w sprawie dowody wskazują na duże prawdopodobieństwo, że określona osoba popełniła przestępstwo z art. 173, art. 177 lub art. 355 Kodeksu karnego, sąd na wniosek prokuratora, pokrzywdzonego lub osoby dla niego najbliższej, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator na wniosek pokrzywdzonego lub osoby dla niego najbliższej, może do czasu prawomocnego zakończenia postępowania wydać postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia roszczeń z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.
- § 2. W postanowieniu, o którym mowa w § 1, nakłada się obowiązek wypłaty na rzecz pokrzywdzonego przez zakład ubezpieczeń, a w przypadkach określonych w ustawie – przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny lub Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zwane dalej "podmiotami zobowiązanymi do wypłaty odszkodowania", z tytułu zaliczki na poczet odszkodowania jednorazowego świadczenia pieniężnego lub świadczeń pieniężnych okresowych, w celu udzielenia pokrzywdzonemu niezbędnej pomocy, w szczególności związanej z kosztami jego leczenia, rehabilitacji lub kosztami niezbędnego utrzymania pokrzywdzonego i jego rodziny. Kwota zaliczki dotyczy wyłącznie szkody związanej z ciężkim uszczerbkiem na zdrowiu albo naruszeniem czynności narządu ciała lub rozstrojem zdrowia, o których mowa w art. 157 § 1 Kodeksu karnego. Określając wysokość i terminy płatności świadczeń sąd lub prokurator bierze pod uwagę szacunkową wysokość szkody, górną granicę odpowiedzialności podmiotu zobowiązanego do wypłaty odszkodowania, wynikającą z umowy lub przepisów prawa, oraz potrzeby w zakresie niezbędnej pomocy pokrzywdzonemu, jak również uwzględnia okoliczności zdarzenia w zakresie, w jakim mogą mieć one wpływ na ustalenie wysokości odszkodowania.
- § 3. Przed złożeniem wniosku, o którym mowa w § 1, pokrzywdzony obowiązany jest złożyć zawiadomienie o szkodzie do podmiotu zobowiązanego do wypłaty odszkodowania, chyba że stan zdrowia pokrzywdzonego uniemożliwia dokonywanie czynności prawnych.

**§ 4. Odmawia się przyjęcia wniosku, jeżeli:**

- 1) wniosek został wniesiony przez osobę nieuprawnioną,
- 2) wniosek został wniesiony bez uprzedniego zawiadomienia o szkodzie, o którym mowa w § 3,
- 3) podmiot zobowiązany do wypłaty odszkodowania wypłacił odszkodowanie,
- 4) roszczenie objęte wnioskiem nie ma bezpośredniego związku z czynem będącym przedmiotem postępowania,
- 5) to samo roszczenie dochodzone jest również w postępowaniu cywilnym,
- 6) o roszczeniu objętym wnioskiem prawomocnie orzeczono,
- 7) wniosek został złożony przed upływem 30 dni od daty złożenia zawiadomienia o szkodzie.

Na zarządzenie odmawiające przyjęcia wniosku przysługuje zażalenie, z tym że zażalenie na zarządzenie prokuratora rozpoznaje sąd rejonowy, w którego okręgu prowadzi się postępowanie.

**§ 5. Prawomocne postanowienie o nałożeniu na podmiot zobowiązany do wypłaty odszkodowania obowiązku, o którym mowa w § 2, stanowi tytuł wykonawczy bez potrzeby zaopatrywania go w klauzulę wykonalności.**

**§ 6. Pokrzywdzonego, a w razie potrzeby osobę dla niego najbliższą, należy pouczyć o treści § 1-3.**

**Art. 296b.**

**§ 1. Przed wydaniem postanowienia, o którym mowa w art. 296a § 1, sąd, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator, wzywa niezwłocznie podmiot zobowiązany do wypłaty odszkodowania do przedstawienia w terminie 14 dni dokumentacji dotyczącej umowy oraz oszacowania wysokości odszkodowania, ze wskazaniem sposobu jego wyliczenia. Niezłożenie dokumentacji w terminie nie wstrzymuje wydania postanowienia.**

**§ 2. W uzasadnionych przypadkach, przed wydaniem postanowienia, o którym mowa w art. 296a § 1, można, o ile nie wiąże się to z nadmiernymi trudnościami, odebrać od pokrzywdzonego lub osoby dla niego najbliższej, która złożyła wniosek na podstawie art. 296a § 1, oświadczenie odnośnie do okoliczności wpływających na zakres obowiązku nakładanego na podmiot zobowiązany do wypłaty odszkodowania.**

**Art. 296c.**

Obowiązek, o którym mowa w art. 296a § 2, należy uchylić lub zmienić, jeżeli w toku postępowania powstaną lub ujawnią się okoliczności uzasadniające jego uchylenie lub zmianę.

**Art. 296d.**

Na postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia roszczeń z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przysługuje zażalenie również osobie, która złożyła wniosek na podstawie art. 296a § 1. Zażalenie na postanowienie prokuratora rozpoznaje sąd rejonowy, w którego okręgu prowadzi się postępowanie. Zażalenie na postanowienie wydane przez sąd odwoławczy rozpoznaje ten sam sąd w innym składzie.

**Art. 296e.**

- § 1. Świadczenia z tytułu zaliczki, o której mowa w art. 296a § 2, wypłacone uprawnionemu, podlegają zaliczeniu na poczet należnego odszkodowania. Podmiotowi zobowiązanemu do wypłaty odszkodowania przysługuje roszczenie o zwrot wypłaconych świadczeń w wypadku braku podstaw do ich wypłaty w całości lub w części.**
- § 2. Roszczenie przeciwko podmiotowi zobowiązanemu do wypłaty odszkodowania o zapłatę kwot przekraczających wartość wypłaconych świadczeń oraz roszczenie tego podmiotu przeciwko pokrzywdzonemu, o którym mowa w § 1, mogą być dochodzone wyłącznie w postępowaniu cywilnym.>**